

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-22526/2

Podgorica, 28.07.2025.godine

Za: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE, ul. Rimski trg 45, Podgorica

gospodinu, Vladimiru Jokoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Veza: Vaš akt br: 04-307/25-5813/6 od 07.07.2025. godine i dopuna od 28.07.2025. godine

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim aktom navodi se da su osnovni razlozi za donošenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda: kontinuirano usaglašavanje propisa sa pravnom tekovinom EU; jasnije i šire definisanje prava, obaveza, ciljeva, zadataka i odgovornosti udruženja proizvođača koji registruju kolektivne šeme kvaliteta (oznaka porijekla, geografskih oznaka i garantovano tradicionalnih specijaliteta); jasnije i preciznije definisanje i podjela obaveza i odgovornosti Ministarstva, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i inspekcija u cilju efikasnijeg rada u skladu sa preporukama EU eksperata; veća zaštita potrošača kada je riječ o zloupotrebi i imitaciji naziva proizvoda; očuvanje tradicionalne proizvodnje u poljoprivrednoj i prehrambenoj obalsti Crne Gore; zaštita prava intelektualne svojine; bolja promocija autentičnih i tradicionalnih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda uključivanjem sektora distribucije, turizma i slično.

Uvidom u dostavljeni materijal i Izveštaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da za implementaciju predmetnog propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da implementacija navedenog propisa ne stvara nikakve međunarodne finansijske obaveze.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija, sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

S poštovanjem,

MINISTAR

Novica Vuković

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŠEMAMA KVALITETA
POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBRENIH PROIZVODA**

Član 1

U Zakonu o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda („Službeni list CG“, broj 22/17), u članu 3 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Ovaj zakon primjenjuje se na:

1) oznake porijekla i geografske oznake:

a) poljoprivrednih proizvoda namijenjenih ishrani ljudi:

- svježe meso i nus proizvode klanja;
- mesni proizvodi (kuvani, soljeni, dimljeni);
- sir;
- drugi proizvodi životinjskog porijekla (jaja, med i različiti mliječni proizvodi osim maslaca);

- ulja i masti (maslac, margarin i ulja);
- voće, povrće i žitarice (neprerađene ili prerađene);
- svježa riba, mekušci, rakovi i njihovi proizvodi;
- začini;
- vinsko sirće;

b) poljoprivrednih proizvoda koji nijesu namijenjeni ishrani ljudi:

- sijeno;
- esencijalna, odnosno eterična ulja;
- pluta;
- cochineal boja (sirovina životinjskog porijekla);
- cvijeće i ukrasno bilje;
- vuna;
- pruće;
- trljani lan;
- pamuk;
- koža;
- krzno;
- perje.

c) prehrambenih proizvoda:

- pivo;
- čokolada i čokoladni proizvodi;
- napici proizvedeni od biljnih ekstrakta;
- hljeb, keks, kolači, poslastičarski i drugi pekarski proizvodi;
- prirodne gume i smole;
- senf;
- tjestenine;
- so.

2) oznake garantovano tradicionalnih specijaliteta:

- pivo;
- čokolada i čokoladni proizvodi;
- slatkiši, hljeb, peciva, kolači, keks i ostali pekarski proizvodi;
- tjestenina (kuvana ili nekuvana, punjena ili prazna);

- gotova jela;
- napici proizvedeni od biljnih ekstrakta;
- so.

3) oznake viši kvalitet, oznake planinski proizvod i oznake sa moje farme.“

Član 2

Poslije člana 5 dodaje se novi član koji glasi:

“Nadležnosti u oblasti šema kvaliteta

Član 5a

Organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo):

- 1) kreira politiku u oblasti šema kvaliteta;
- 2) uspostavlja i vodi registre i evidencije u skladu sa ovim zakonom;
- 3) sarađuje sa međunarodnim organizacijama i nadležnim organima drugih država u oblasti šema kvaliteta; i
- 4) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Organ uprave nadležan za poslove bezbjednosti hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava):

- 1) priprema stručne osnove za donošenje propisa za izvršavanje ovog zakona;
- 2) sprovodi procedure i postupke radi obezbjeđivanja efikasnosti i pravilnog sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;
- 3) donosi godišnji plan kontrole u skladu sa ovim zakonom;
- 4) priprema i sprovodi procedure radi obezbjeđivanja nepristrasnosti, kvaliteta i konzistentnosti službenih kontrola;
- 5) priprema i sprovodi procedure radi obezbjeđenja da nadležni inspektori koji sprovode službene kontrole nijesu u konfliktu interesa;
- 6) sprovodi godišnje programe obuka za nadležne inspektore koji sprovode službene kontrole;
- 7) razmjenjuje relevantne informacije o rezultatima sprovedenih kontrola i drugim neophodnim informacijama u cilju kontrole subjekta, sa Ministarstvom;
- 8) priprema program monitoringa proizvođača uključenih u registre u skladu sa ovim zakonom i drugim relevantnim propisima.“

Član 3

U članu 7 stav 2 tačka 7, članu 23 stav 5 tačka 2, članu 36 stav 2 alineja 7, nazivu člana i članu 62 st. 2 i 4, članu 63 st. 1, 2, 3, 5 i 7 i članu 70 riječ „kontrolno“ u različitom padežu zamjenjuje se riječju „sertifikaciono“ u odgovarajućem padežu.

Član 4

U članu 7 stav 3 riječi: „organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo)“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvo“.

Član 5

Član 8 mijenja se i glasi:

„(1) Zahtjev za registrovanje oznake porijekla ili geografske oznake

može podnijeti samo udruženje proizvođača, odnosno prerađivača koje proizvodi ili prerađuje poljoprivredne ili prehrambene proizvode (u daljem tekstu: udruženje).

(2) Udruženje se osniva radi:

1) razvoja specifikacije proizvoda i pružanja podrške članovima udruženja;

2) obezbjeđivanja zaštite oznake porijekla ili geografske oznake i prava intelektualne svojine koja su sa njom povezana u skladu sa zakonom, a naročito da bi se spriječile ili suzbile marketinške aktivnosti koje narušavaju ili bi mogle da naruše ugled ili vrijednost oznake porijekla ili geografske oznake;

3) usuglašavanja sa održivim praksama, bez obzira na to jesu li uključene u specifikaciju proizvoda ili su dio posebne inicijative, uključujući mehanizme za provjeru usklađenosti sa tim praksama;

4) preduzimanja mjera za poboljšanje rezultata oznake porijekla ili geografske oznake, u pogledu životne sredine, socijalne i poljoprivredne održivosti, uključujući:

- razvoj, organizaciju i sprovođenje zajedničkih marketinških i promotivnih kampanja;

- širenje informacija i promotivne aktivnosti čiji je cilj informisanje potrošača o svojstvima proizvoda označenih oznakom porijekla ili geografskom oznakom, uključujući razvoj turističkih usluga na relevantnom geografskom području;

- sprovođenje analiza poljoprivrednih, socijalnih ili rezultata zaštite životne sredine, proizvodnje, nutritivnog profila i organoleptičkog profila proizvoda označenih oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla;

- širenje informacija o oznaci porijekla ili geografskoj oznaci, odgovarajućim skraćenicama, oznakama i znacima; i

- savjetovanje, osposobljavanje i širenje smjernica o najboljoj praksi za proizvođače, između ostalog o održivim praksama, naučno-tehničkom napretku, digitalizaciji, rodno osviještenoj politici i rodnoj ravnopravnosti te podizanju svijesti među potrošačima;

5) sprečavanja zloupotrebe proizvoda označenih oznakom porijekla ili geografskom oznakom na tržištima koji nijesu u skladu sa specifikacijom proizvoda praćenjem i provjerom upotrebe oznake porijekla ili geografske oznake na unutrašnjem tržištu i na tržištima drugih zemalja na kojima su oznake porijekla ili geografske oznake zaštićene;

6) preduzimanja mjera za povećanje vrijednosti proizvoda i prema potrebi preduzimanja koraka radi sprečavanja ili suzbijanja mjera ili poslovnih praksi koje jesu ili bi mogle biti štetne za reputaciju i vrijednost njihovih proizvoda, uključujući obezvrjeđujuće tržišne prakse i cijene.“

(3) Članovi udruženja mogu biti i drugi proizvođači drugih poljoprivrednih i/ili prehrambenih proizvoda.

(4) Izuzetno od stava 1 ovog člana, zahtjev za registrovanje oznake porijekla ili geografske oznake može podnijeti fizičko ili pravno lice, ako:

1) dokaže da je jedini proizvođač ili prerađivač određenog proizvoda u određenom geografskom području, i/ili

2) da to geografsko područje posjeduje karakteristike koje ga značajno razlikuju od susjednih područja ili su svojstva proizvoda različita od proizvoda proizvedenih u susjednim područjima.

(5) Udruženje je dužno da vrši unutrašnju kontrolu nad proizvodnjom ili preradom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa oznakom porijekla ili geografskom oznakom.

(6) Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži: naziv i adresu podnosioca zahtjeva, oznaku porijekla ili geografsku oznaku čija se registracija traži.

(7) Uz zahtjev za registrovanje oznake porijekla ili geografske oznake podnosi se:

1) specifikacija iz člana 7 ovog zakona;

2) jedinstveni dokument koji sadrži:

- glavne elemente specifikacije: naziv i opis proizvoda, posebna pravila koja se odnose na pakovanje i označavanje i precizno definisan prostor geografskog područja, prema potrebi;

- opis veze između proizvoda i geografske sredine ili geografskog porijekla iz člana 5 st. 1 i 2 ovog zakona i specifične elemente opisa proizvoda ili metode proizvodnje koje potvrđuju tu povezanost, prema potrebi.

3) dokument o internim pravilima, unutrašnjim kontrolama i procedurama udruženja.

(8) Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti samo za registrovanje oznake porijekla ili geografske oznake.

(9) Način podnošenja zahtjeva za registrovanje oznake porijekla ili geografske oznake, obrazac jedinstvenog dokumenta iz stava 6 tačka 2 ovog člana i bliže uslove za rad udruženja propisuje Ministarstvo.“

Član 6

Poslije člana 12 dodaju se tri nova člana koja glase:

„Priznata udruženja proizvođača oznaka porijekla ili geografskih oznaka

Član 12a

(1) Ministarstvo može primijeniti sistem priznavanja udruženja proizvođača oznaka porijekla ili geografskih oznaka na udruženja proizvođača čiji članovi proizvode proizvod označen oznakom porijekla ili geografskom oznakom ili na udruženja proizvođača koja proizvode određene kategorije proizvoda označenih oznakama porijekla ili geografskim oznakama.

(2) Udruženja čije su oznake porijekla ili geografske oznake upisane u skladu sa članom 12 stav 1 ovog zakona smatraju se priznatim udruženjima proizvođača.

(3) Udruženja čije oznake porijekla ili geografske oznake nijesu upisane u skladu sa članom 12 stav 1 ovog zakona priznaje se ako ispunjava sljedeće uslove:

- imaju svojstvo pravnog lica koje se stiče upisom u Centralni registar privrednih subjekata;

- imaju definisanu specifikaciju proizvoda u skladu sa članom 7 ovog zakona;

- imaju statut, pravila interne kontrole i pravila unutrašnjeg funkcionisanja;

- pridržavaju se principa unutrašnjeg funkcionisanja utvrđenih pravila interne kontrole i pravila unutrašnjeg funkcionisanja;

- ostvaruju ciljeve iz člana 8 ovog zakona;

- minimalni udio članova među proizvođačima proizvoda koji ispunjava uslove iz specifikacije proizvoda veći je od 50 %; ili

- minimalni udio članova među proizvođačima proizvoda koji ispunjava uslove iz specifikacije proizvoda i minimalni udio u obimu ili vrijednosti tržište proizvodnje veći je od 50 %.

(4) Udruženje iz stava 3 ovog člana priznaje Ministarstvo rješenjem, na osnovu podnijetog zahtjeva udruženja.

(5) Postupanje po zahtjevu za priznavanje vrši se u skladu sa čl. 9 i 10 ovog zakona.

(6) Priznato udruženje proizvođača upisuje se u registre iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

(7) Ako je udruženje proizvođača priznato, jedino je koje ima pravo:

1) izvršavati zadatke iz člana 8 ovog zakona u ime svih proizvođača koji proizvode proizvod označen dotičnom oznakom porijekla ili geografskom oznakom, ne dovodeći u pitanje pravo pojedinačnih proizvođača da djeluju kako bi branili svoje interese;

2) primiti obavještenje od proizvođača prepakovane hrane o upotrebi oznake porijekla ili geografske oznake kao sastojka u nazivu prepakovane hrane, i odlučiti da li će odobriti ili odbiti upotrebu oznake, kao i pravila korišćenja dotične oznake;

3) prijaviti se za odobrenje izmjene specifikacije proizvoda u skladu sa članom 14 ovog zakona;

4) podnijeti zahtjev za ukidanje rješenja o registraciji u skladu sa članom 15 ovog zakona.

6) iz člana 8 stav 2 tač. 1 i 4 ovog zakona, ako se učinak tih zadataka odnosi na sve proizvođače proizvoda označenog dotičnom oznakom porijekla ili geografskom oznakom;

7) iz člana 8 stav 2 tač. 2, 5 i 6 ovog zakona, ako se te zadatke obavljaju na međunarodnom, nacionalnom ili regionalnom nivou, ne dovodeći u pitanje mogućnost da proizvođači proizvoda označenog dotičnom oznakom porijekla ili geografskom oznakom te zadatke obavljaju na lokalnom nivou.

(8) Bliže uslove za priznavanje udruženja proizvođača, obrazac zahtjeva za priznavanje i način rada priznatih udruženja propisuje Ministarstvo.

Udruženja proizvođača oznaka porijekla ili geografskih oznaka i priznata udruženja proizvođača oznaka porijekla ili geografskih oznaka

Član 12b

(1) Udruženja proizvođača oznaka porijekla ili geografskih oznaka i priznata udruženja proizvođača oznaka porijekla ili geografskih oznaka mogu obavljati i sljedeće zadatke:

- učestvovati u u savjetodavnim tijelima;

- razmjenjivati informacije sa institucijama u vezi sa politikom u području oznaka porijekla ili geografskim oznakama;

- davati prijedloge za unapređenje razvoja politika u području oznaka porijekla ili geografskih oznaka, posebno u pogledu održivosti, borbe protiv prevara i krivotvorenja, stvaranja vrijednosti među poljoprivrednim proizvođačima, pravila tržišnog nadmetanja i ruralnog razvoja;

- promovisati i širiti najbolje prakse među proizvođačima o politikama u području oznaka porijekla ili geografskih oznaka;

- učestvovati u mjerama promocije.

(2) Udruženja i priznata udruženja dužna su da najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu dostave Ministarstvu godišnji izvještaj o

sprovedenim aktivnostima i planom budućih aktivnosti.

(3) Sadržaj i način podnošenja izvještaja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Održivost

Član 12c

(1) Udruženje proizvođača ili priznato udruženje proizvođača treba da uspostave održive prakse koje se koriste u proizvodnji proizvoda označenih oznakom porijekla ili geografskim oznakama ili u obavljanju drugih aktivnosti na koje se primjenjuje jedna obaveza predviđena u specifikaciji proizvoda ili više njih.

(2) Održiva praksa je praksa koja doprinosi ostvarivanju socijalnih, ciljeva zaštite životne sredine ili poljoprivrednih ciljeva i to:

1) ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje tim promjenama, održiva upotreba okruženja, vode i zemlje i njihova zaštita, smanjenje rasipanja hrane, sprečavanje i kontrola onečišćenja, te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosistema;

2) proizvodnja poljoprivrednih proizvoda na načine kojima se smanjuje upotreba pesticida i upravlja rizicima koji proizlaze iz njihove upotrebe ili kojom se smanjuje opasnost od antimikrobne otpornosti u poljoprivrednoj proizvodnji;

3) dobrobit životinja;

4) pravedan prihod za proizvođače, diverzifikacija aktivnosti, razvoj lokalne poljoprivredne proizvodnje te vrednovanje ruralne strukture i lokalnog razvoja;

5) očuvanje radnih mjesta u poljoprivredi privlačenjem i podrškom mladih proizvođača i novih proizvođača proizvoda koji imaju koristi od zaštićene oznake porijekla ili geografske oznake;

6) poboljšanje radnih i sigurnosnih uslova u poljoprivrednim i prerađivačkim djelatnostima.

(3) Ako udruženje ili priznato udruženje uspostavi održive prakse iz stava 1 ovog člana, te prakse postaju sastavni dio specifikacija proizvoda.

(4) Udruženje ili priznato udruženje treba da sačini i redovno ažurira izvještaj o održivosti koji sadrži opis uspostavljenih praksi održivosti koje se primjenjuju u proizvodnji proizvoda, opis načina na koji metoda proizvodnje utiče na održivost u smislu zaštite životne sredine, socijalnih ili poljoprivrednih ciljeva ili zaštite dobrobiti životinja.

(5) Izvještaj o održivosti iz stava 4 ovog člana dostavlja se Ministarstvu, koje ga objavljuje na svojoj internet stranici.“

Član 7

Član 23 mijenja se i glasi:

„(1) Zahtjev za upis u Registar naziva garantovano tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (u daljem tekstu: zahtjev za registraciju) može podnijeti samo udruženje proizvođača i/ili prerađivača garantovano tradicionalnog specijaliteta.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana zahtjev za registraciju može da podnese fizičko ili pravno lice, ako dokaže da je jedini proizvođač ili prerađivač određenog tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda.

(3) Članovi udruženja mogu da budu poljoprivredni proizvođači ili predstavnici poljoprivrednih proizvođača koji su djelovanjem povezani sa jednom od faza lanca snabdjevanja proizvodima označenima nazivom garantovano tradicionalnog specijaliteta.

(4) Udruženje proizvođača iz stava 1 ovog člana osniva se radi sprovođenja sljedećih zadataka:

- izrade specifikacije proizvoda i podnošenja zahtjeva za registraciju;
- preduzimanja mjere za poboljšanje rezultata garantovano tradicionalnog specijaliteta;
- razvijanja informativne i promotivne aktivnosti namijenjene informisanju potrošača o svojstvima proizvoda;
- preduzimanja mjera za očuvanje i poboljšanje vrijednosti proizvoda.

(5) Udruženje iz stava 1 ovog člana može podnijeti zahtjev za registraciju samo za poljoprivredne ili prehrambene proizvode koje proizvodi ili prerađuje.

(6) Udruženje iz stava 1 ovog člana, dužno je da vrši unutrašnju kontrolu nad proizvodnjom ili preradom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa oznakom garantovano tradicionalni specijalitet.

(7) Zahtjev za registraciju sadrži naziv i adresu udruženja koje podnosi zahtjev za registraciju garantovano tradicionalnog specijaliteta.

(8) Uz zahtjev za registraciju podnosi se:

- 1) specifikacija iz člana 20 ovog zakona;
- 2) naziv i adresa sertifikacionog tijela koje provjerava usaglašenost sa specifikacijom proizvoda;
- 3) dokaz kojim se potvrđuju tradicionalne karakteristike i posebna svojstva proizvoda;
- 4) dokument o internim pravilima, unutrašnjim kontrolama i procedurama udruženja.

(9) Zahtjevom za registraciju može se tražiti upis u Registar naziva garantovano tradicionalnog specijaliteta samo naziv jednog garantovano tradicionalnog specijaliteta.

(10) Bliži sadržaj i način podnošenja zahtjeva za registraciju propisuje Ministarstvo.“

Član 8

U članu 27 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Rješenje o registraciji naziva garantovano tradicionalnog specijaliteta ukinuće se ako:

- se u postupku ocjenjivanja usaglašenosti sa specifikacijom garantovano tradicionalnog specijaliteta, utvrdi da proizvod ne ispunjava uslove iz specifikacije, odnosno da neće biti moguće kontinuirano obezbijediti ispunjavanje uslova iz specifikacije garantovano tradicionalnog specijaliteta;
- najmanje sedam godina nijedan proizvod zaštićen nazivom garantovano tradicionalnog specijaliteta nije stavljen na tržište.“

Član 9

U članu 62 stav 3 se mijenja i glasi:

„(3) Ovlašćenje iz stava 2 ovog člana izdaje se sertifikacionom tijelu koje:

- je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore;

- je akreditovano u skladu sa standardom MEST EN ISO/IEC 17065 - „Ocjena usklađenosti – Zahtjevi za tijela koja sertifikuju proizvode, postupke i usluge“;
- ispunjava uslove u pogledu tehničke opremljenosti i stručnog kadra.“

Član 10

U članu 63 stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Ako sertifikaciono tijelo utvrdi značajne neusaglašenosti sa specifikacijom poljoprivrednih i/ili prehrambenih proizvoda, dužno je da u roku od 30 dana od izvršene kontrole o tome obavijesti Ministarstvo.“

Stav 8 mijenja se i glasi:

„(8) Bliži postupak nadzora nad ovlašćenim sertifikacionim tijelom i način dostavljanja podataka, kao i obrazac izvještaja iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 11

Poslije člana 63 dodaju se tri nova člana koja glase:

“Organizacija službenih kontrola

Član 63a

(1) Službene kontrole obuhvataju: inspekcijski nadzor, monitoring, provjeru ispunjenosti uslova propisanih ovim zakonom, reviziju, uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja.

(2) Službene kontrole nad sprovođenjem ovog zakona koje se odnose na monitoring, provjeru ispunjenosti uslova propisanih ovim zakonom, reviziju i uzimanje uzoraka radi laboratorijskog ispitivanja vrši Uprava.

(3) Službene kontrole koje se odnose na inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko poljoprivrednih inspektora i Uprava preko inspektora za hranu, službenih veterinaru na granici i graničnih fitosanitarnih inspektora.

(4) Uprava je dužna da:

- obezbijedi da se službene kontrole vrše nad proizvodima označenim šemama kvaliteta u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije;
- obezbijedi da se službene kontrole vrše nad svim sirovinama i gotovim proizvodom kako je definisano usvojenom Specifikacijom proizvoda, u svim fazama proizvodnje i/ili prerade i/ili distribucije;
- obezbijedi da se službene kontrole vrše nad opremom, prevoznim sredstvima, prostorijama, odnosno objektima;
- primijeni pripremljene planove za hitne slučajeve, po potrebi;
- obezbijedi nepristrasnost, kvalitetno vršenje i dosljednost vršenja službenih kontrola na svim nivoima;
- vrši kontrolu primjene postupaka koji se zasnivaju na principima analize opasnosti i kritičnim kontrolnim tačkama - Hazard Analysis and Critical Control Point (u daljem tekstu: HACCP) i dobre poljoprivredne prakse;
- obezbijedi efikasnu koordinaciju i saradnju za sprovođenje službenih kontrola;
- uspostavi sistem službenih kontrola pri uvozu;
- obezbijedi finansijska sredstva za vršenje službenih kontrola;
- preduzima upravne mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom;
- sarađuje sa Evropskom komisijom; i
- vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Sprovođenje službenih kontrola

Član 63b

(1) Redovne službene kontrole nad proizvođačem i/ili grupom proizvođača sertifikovanih nekom od šema kvaliteta vrše se na osnovu rizika i sa odgovarajućom učestalošću, uzimajući u obzir:

1) utvrđene rizike povezane sa:

- brojem proizvođača unutar udruženja;
- usvojenom Specifikacijom proizvoda za određenu registrovanu šemu kvaliteta;
- aktivnostima u vezi sa usvojenim planom internih kontrola koje preduzimaju grupe proizvođača;
- mjestom obavljanja djelatnosti, granice proizvodnje kada su u pitanju geografske oznake ili oznake porijekla, njihova usaglašenost sa usvojenom Specifikacijom proizvoda; i
- korišćenjem oznaka i njihovoj prezentaciji, koje mogu da utiču na reputaciju šema kvaliteta;

2) informacije koje mogu da dovedu potrošača u zabludu u pogledu vrste, identiteta, svojstava, sastava, količine, roka trajanja, države ili mjesta porijekla šema kvaliteta, kao i načina proizvodnje;

3) podatke o prethodno izvršenim kontrolama i njihovu usaglašenost sa ovim zakonom;

4) pouzdanost i rezultate kontrola radi provjere usaglašenosti sa ovim zakonom; i

5) druge informacije koje mogu ukazivati na neusaglašenost sa ovim zakonom.

(2) Službene kontrole sprovode se redovno, sa odgovarajućom učestalošću, na osnovu analize rizika.

(3) Službene kontrole sprovode se bez prethodne najave, osim u slučaju sprovođenja revizije kada je neophodno prethodno obavijestiti proizvođača ili udruženje proizvođača, a mogu da se sprovode i ad hoc (ad hoc).

(4) Službene kontrole za proizvode označene šemama kvaliteta, vrše se na isti način u slučaju izvoza, prilikom stavljanja u promet na teritoriji Crne Gore i prilikom uvoza u Crnu Goru.

Procedure službenih kontrola

Član 63c

(1) Službene kontrole vrše se prema procedurama koje sadrže uputstva za nadležne inspektore koji sprovode službene kontrole.

(2) Procedure iz stava 1 ovog člana obuhvataju:

- organizaciju sprovođenja službenih kontrola;
- ciljeve koje treba postići;
- zadatke, odgovornosti i obaveze nadležnih inspektora;
- postupak uzimanja uzoraka, metode i kontrolne tehnike, tumačenje rezultata i odluke koje iz njih proizlaze;
- mjere koje se preduzimaju nakon izvršenih službenih kontrola;
- provjeru pogodnosti metoda uzimanja uzoraka, načina ispitivanja i testova otkrivanja; i
- druge aktivnosti potrebne za efikasno sprovođenje službenih kontrola.

(3) Efikasnost službenih kontrola Uprava utvrđuje revizijom, radi preduzimanja korektivnih mjera i ažuriranja procedura iz stava 1 ovog člana, po potrebi.

(4) Uprava može donijeti uputstva i instrukcije za službene kontrole:

- za sprovođenje i primjenu HACCP-a;
- za druge sisteme kontrole koji su uspostavljeni od strane proizvođača i/ili udruženja radi efikasnijeg ispunjavanja propisanih zahtjeva; i
- mikrobiološkoj, fizičkoj i hemijskoj bezbjednosti hrane i hrane za životinje.

(5) Nadležni inspektor koji sprovodi službenu kontrolu sačinjava zapisnik o izvršenoj službenoj kontroli koji sadrži predmet i cilj službene kontrole, primijenjenu tehniku, odnosno metodu kontrole, rezultat službene kontrole i po potrebi radnje i mjere koje je proizvođač i/ili udruženje šeme kvaliteta dužno da preduzme u slučaju utvrđivanja neusaglašenosti.

(6) Zapisnik iz stava 5 ovog člana sačinjava se u tri primjerka, od kojih se jedan primjerak uručuje proizvođaču i/ili udruženju šeme kvaliteta i koji potpisuje nadležni inspektor i proizvođaču i/ili udruženju šeme kvaliteta.

(7) Procedure iz stava 1 ovog člana donosi Uprava."

Član 12

Član 65 mijenja se i glasi:

„Ovlašćenja inspektora

Član 65

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor, poljoprivredni inspektor i inspektor za hranu imaju i ovlašćenja da:

1) provjeravaju vođenje registara i evidencija u skladu sa ovim zakonom;

2) provjeravaju ispunjenost uslova za upis proizvođača/udruženja u registre i evidencije u skladu sa ovim zakonom;

3) provjeravaju korišćenje registrovanih oznaka i naziva, u proizvodnji i prometu, u skladu sa ovim zakonom;

4) nadziru rad ovlašćenih sertifikacionih tijela u primjeni ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, provjeravaju ispunjenost uslova za vršenje poslova ocjenjivanja usaglašenosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa specifikacijom proizvoda;

5) uzima uzorke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz specifikacije proizvoda;

6) predlaže Ministarstvu brisanje proizvođača i prerađivača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda iz odgovarajućih evidencija, ako utvrdi da njihovi proizvodi ne ispunjavaju uslove iz specifikacije;

7) provjeravaju stavljanje u promet proizvoda označenih u skladu sa ovim zakonom;

8) obavještavaju druge nadležne organe ako utvrde da je prekršen zakon ili drugi propisi čija je primjena u nadležnosti tih organa;

9) provjerava i druge uslove propisane ovim zakonom."

Član 13

U članu 66 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) zabrani rad proizvođača/udruženja koje je prestalo da ispunjava

uslove propisane ovim zakonom;“.

Član 14

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list CG”, broj 1/07) prema kojem se, zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje predloženog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda su: kontinuirano usaglašavanje propisa sa pavnom tekovinom EU; jasnije i šire definisanje prava, obaveza, ciljeva, zadataka i odgovornosti udruženja proizvođača koji registruju kolektivne šeme kvaliteta (oznaka porijekla, geografskih oznaka i garantovano tradicionalnih specijaliteta); jasnije i preciznija definisanje i podjela obaveza i odgovornosti Ministarstva, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i inspekcija u cilju efikasnijeg rada u skladu sa preporukama EU eksperata; veća zaštita potrošača kada je riječ o zloupotrebi i imitaciji naziva proizvoda; očuvanje tradicionalne proizvodnje u poljoprivrednoj i prehrambenoj oblasti Crne Gore; zaštita prava intelektualne svojine; bolja promocija autentičnih i tradicionalnih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda uključivanjem sektora distribucije, turizma i sl.

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda neophodno je u i cilju ispunjenja obaveza preuzetih u postupku pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, vezanih za pregovaračko Poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj. U Evropskoj uniji se veliki značaj pridaje regulisanju ove oblasti. Zaštita proizvoda šemama kvaliteta (oznakama porijekla, geografskim oznakama i garantovano tradicionalnim specijalitetima) je jedan od bitnih strateških ciljeva kada govorimo o poljoprivredi Crne Gore, kao i Evropske Unije, značajan činilac obezbjeđivanja proizvođačima: dobre reputacije, opstanka, konkurentnosti na tržištu, dodatne vrijednosti proizvoda, kao i ukupnog ruralnog razvoja i sl. Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi registrovani šemama kvaliteta se najbolje valorizuju na lokalnim tržištima kao i u kombinaciji sa sektorom turizma i time doprinose prepoznatljivosti i promovišu lokalitet, regiju i/ili državu i van granica određene države. Zaštićeni proizvodi šemama kvaliteta, kao dijelovi nacionalnog identiteta se kroz postojanje jake udruživačke strukture, kontinuiranog rada na kvalitetu, očuvanja tradicije, ali i uklapanja inovacija u proizvodnji, pored registracije potvrđuju i sertifikacijom.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Osnovni razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda su: kontinuirano usaglašavanje propisa sa pravnom tekovinom EU; jasnije i šire definisanje prava, obaveza, ciljeva, zadataka i odgovornosti udruženja proizvođača koji registruju kolektivne šeme kvaliteta (oznaka porijekla, geografskih oznaka i garantovano tradicionalnih specijaliteta); jasnije i preciznija definisanje i podjela obaveza i odgovornosti Ministarstva, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i inspekcija u cilju efikasnijeg rada u skladu sa preporukama EU eksperata; veća zaštita potrošača kada je riječ o zloupotrebi i imitaciji naziva proizvoda; očuvanje tradicionalne proizvodnje u poljoprivrednoj i prehrambenoj oblasti Crne Gore; zaštita prava intelektualne svojine; bolja promocija autentičnih i tradicionalnih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda uključivanjem sektora distribucije, turizma i sl.
- Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda **neophodno je u i cilju ispunjenja obaveza preuzetih u postupku pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, vezanih za pregovaračko Poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj.** U Evropskoj uniji se veliki značaj pridaje regulisanju ove oblasti. Zaštita proizvoda šemama kvaliteta (oznakama porijekla, geografskim oznakama i garantovano tradicionalnim specijalitetima) je jedan od bitnih strateških ciljeva kada govorimo o poljoprivredi Crne Gore, kao i Evropske Unije, značajan činitelj obezbjeđivanja proizvođačima: dobre reputacije, opstanka, konkurentnosti na tržištu, dodatne vrijednosti proizvoda, kao i ukupnog ruralnog razvoja i sl. Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi registrovani šemama kvaliteta se najbolje valorizuju na lokalnim tržištima kao i u kombinaciji sa sektorom turizma i time doprinose prepoznatljivosti i promovišu lokalitet, regiju i/ili državu i van granica određene države. Zaštićeni proizvodi šemama kvaliteta, kao dijelovi nacionalnog identiteta se kroz postojanje jake udruživačke strukture, kontinuiranog rada na kvalitetu, očuvanja tradicije, ali i uklanjanja inovacija u proizvodnji, pored registracije potvrđuju i sertifikacijom.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Predloženim izmjenama i dopunama propisa će se prije svega riješiti problem neusaglašenosti sa pravnim tekovinama EU. Predloženim Predlogom Zakona potvrđuje se riješenost Crne Gore za usklađivanjem svog zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom EU i njegovu dosljednu primjenu, u ovoj sve važnijoj oblasti za sektor poljoprivrede, te samim tim će se ostvariti institucionalna podrška poljoprivredi sa principima i zahtjevima Evropske Unije.
- Sa donošenjem ovog Zakona, Crna Gora će biti još bliže zatvaranju pregovaračkog poglavlja 11.
- Predloženim izmjenama i dopunama propisa, odredbe koje se odnose na „ulogu“ udruženja koja su podnosioci registracije, šire se definišu ciljevi, zadaci, uloga, dužnosti udruženja. Kolektivnom organizacijom proizvođača proizvoda označenih navedenim oznakama može se u većoj mjeri garantovati pravedna raspodjela dodatna vrijednosti među akterima u lancu obezbjeđivanja kako bi se proizvođačima osigurali pravedni prihodi, kojima pokrivaju svoje troškove i koji im omogućuju dodatna ulaganja u kvalitet i održivost svojih proizvoda.
- Predloženim izmjenama i dopunama propisa postiže se uspostavljanje adekvatne kontrole sistema GI, jasno se razdvajaju nadležnosti, uslovi, uloge i zadaci na sve neophodne aktere za implementaciju šema kvaliteta.
- Postiže se takođe i terminološko usklađivanje sa EU što je od izuzetnog značaja.
- Predviđa se pravni osnov za donošenje pravilnika, samim tim prostor za potpuno usaglašavanje sa EU legislativom u ovoj oblasti.
- Predloženim izmjenama i dopunama propisa postiže se veći stepen kontrole proizvoda registrovanih kolektivnim šemama kvaliteta, što je sa aspekta građana i potrošača izuzetno bitno, iz razloga što se očekivanja da tradicionalni proizvodi i proizvodi čiji se kvalitet bazira na geografskom porijeklu, imaju i pouzdane mehanizme provjere i kontrole.
- Bolje pozicioniranje, detaljnija razrada grupa koje registruju tradicionalne proizvode i proizvode sa porijeklom, kao tipa prava intelektualnog vlasništva, pomažu poljoprivrednim subjektima i preduzećima da vrednuju svoju nematerijalnu imovinu, kako bi se izbjeglo stvaranje nepoštenih uslova tržišnog takmičenja i održalo unutrašnje tržište.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**
- **Ne postoje druge (alternativne opcije)** opcije s obzirom na opredjeljenje Crne Gore da postane punopravna članica Evropske unije.
- Sa donošenjem ovog propisa, Crna Gora će biti još jedan korak bliže zatvaranju pregovaračkog poglavlja 11. Predlogom Zakona ne odstupa se od nacionalnih interesa i propisa, pa nema osnova za razmatranje "status quo" opcije ili neregulatorne opcije.

- Tokom novembra 2019. godine realizovana je **Peer Review Mission za oblast šema kvaliteta** (sastanak/rad/posjeta EK predstavnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sa predstavnicima i ekspertima EK iz oblasti politike kvaliteta), koja je rezultirala donošenjem Akcionog plana za oblast šema kvaliteta definisanim u saradnji sa Evropskom Komisijom. Tokom pomenute misije su predstavnici i eksperti EK izvršili detaljan uvid u postojeću nacionalnu legislativu, kapacitete, aktere i implementaciju šema kvaliteta na terenu. **Akcionim planom je predviđeno donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kao najadekvatnije opcije da se usaglasi nacionalni propis sa EU legislativom i dopune procedure nacionalne kontrole, po uzoru na zemlje članice EU, i sisteme koji su uspješno implementirani u EU zemljama.**

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
 - Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
 - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
 - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
 - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dopunjavaju se odredbe koje se odnose na „ulogu“ udruženja koja su podnosioci registracije oznake porijekla i geografske oznake u skladu sa Regulativom br. (EU) 2024/1143 i Akcionim planom u oblasti šema kvaliteta definisanim sa Evropskom Komisijom, tokom Peer Review Mission održane tokom novembra 2019. godine, putem kojeg se šire definišu ciljevi, zadaci, uloga, dužnosti udruženja. Udruženja proizvođača djeluju kolektivno i samim tim imaju veća ovlašćenja od pojedinačnih proizvođača i preuzimaju kolektivnu odgovornost za upravljanje svojim oznakama porijekla, geografskim oznakama i garantovano tradicionalnim specijalitetima, među ostalim odgovarajući na potražnju društva za proizvodima iz održive proizvodnje. Slično tomu, kolektivnom organizacijom proizvođača proizvoda označenih navedenim oznakama može se u većoj mjeri garantovati pravedna raspodjela dodatne vrijednosti među akterima u lancu obezbjeđivanja kako bi se proizvođačima osigurali pravedni prihodi, kojima pokrivaju svoje troškove i koji im omogućuju dodatna ulaganja u kvalitet i održivost svojih proizvoda. Upotrebom navedenih oznaka proizvođači se pravedno nagrađuju za trud u proizvodnji raznovrsnih i kvalitetnih proizvoda. Istovremeno, to može biti korisno za ruralna područja, posebno na područjima s prirodnim ili drugim posebnim ograničenjima, kao što su planinska područja i udaljene regije, uključujući najudaljenije regije, u kojima poljoprivredni sektor čini znatan dio, a troškovi proizvodnje su visoki. Na taj način šeme kvalitete mogu doprinijeti politici ruralnog razvoja i politici tržišne i prihodovne zajedničke poljoprivredne politike („ZPP“) te ih nadopuniti. Posebno mogu doprinijeti razvoju u poljoprivrednom sektoru, pogotovo u područjima u nepovoljnom položaju. Cilj je da se uspostavljanjem šema kvaliteta potrošačima omoguće dodatne informacije o posebnosti označenih proizvoda, te intenzivnije marketinški pratiti da bi se ispravno identifikovao kvalitet na tržištu. Takođe, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dopunjavaju se i preciziraju odredbe koja se odnose na organizaciju, sprovođenje i

procedure službenih kontrola, u skladu sa sistemima i implementacijom u zemljama članicama EU i smjernicama u Akcionom planu u oblasti šema kvaliteta definisanim sa Evropskom Komisijom, tokom Peer Review Mission održane tokom novembra 2019. godine, gdje se navodi da su odredbe postojećeg zakona koje se odnose na nadzor neprecizne i zbunjujuće, te da je za uspostavljanje adekvatne kontrole šema kvaliteta jasno razdvojiti uslove, uloge i zadatke na sve umiješane aktere, pogotovo kada je riječ o razdvajanju uloge poljoprivrednog inspektora i sa druge strane inspektora za hranu, kao i uloge Ministarstva i sa druge strane uloge Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove koja je predlagatelj propisa iz domena bezbjednosti hrane i kontrola u oblasti pomenute. S obzirom na poslovnu praksu i sudsku praksu pomenuto je neophodno radi efikasnijeg djelovanja svih uključenih aktera, potrebno je osigurati da upotreba šema kvaliteta bude u skladu s poštenom poslovnom praksom te da ne umanjuje i ne narušava ugled proizvoda koji nosi oznaku neke od pomenutih šema kvaliteta, niti mu šteti. Pomenuto se može postići uvođenjem dodatne preciznije uloge između Ministarstva, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i inspekcija, i jačanja saradnje između pomenutih.

- Primjena predloženog Zakona neće izazvati građanima i privredi nikakve dodatne troškove, obzirom da se izmjene i dopune ne odnose na pomenute.
- Donošenje propisa neće stvoriti troškove.
- Predloženim izmjenama i dopunama propisa se podržava stvaranje novih privrednih/poljoprivrednih subjekata D na tržištu i tržišna konkurencija, kroz formiranje priznatih udruženja proizvođača oznaka porijekla i geografskih oznaka.
- Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijere koje bi u ovom trenutku mogli identifikovati.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
 - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
 - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
 - Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
-
- Za implementaciju ovog Zakona propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
 - Za implementaciju ovog Zakona propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
 - Implementacija navedenog propisa ne stvara nikakve međunarodne finansijske obaveze.

- Nijesu neophodna finansijska sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, samim tim nijesu planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze.
- Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju stvara se osnov za održivi razvoj poljoprivredne proizvodnje i ruralnih područja.
- Nema izdataka, nije korišćena metodologija.
- Ne postoje problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- Na predlog propisa nijesu postojale sugestije od strane Ministarstva finansija.
- Na predlog propisa nije bilo primjedbi od strane Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**
- Peer Review Mission (sastanak/rad/posjeta EK predstavnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sa predstavnicima i ekspertima EK iz oblasti politike kvaliteta, je održana tokom novembra 2019. godine, i rezultirala je donošenjem Akcionog plana za oblast šema kvaliteta definisanim u saradnji sa Evropskom Komisijom. Tokom pomenute misije su predstavnici i eksperti EK izvršili detaljan uvid u postojeću nacionalnu legislativu, kapacitete, aktere i implementaciju šema kvaliteta na terenu.
- Dobijeni komentari i sugestije od strane slovenačkih eksperata, angažovanih putem TAIEX-a.
- Za izradu predloženog propisa formirana je radna grupa koju sačinjavaju predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i ovlašćenog sertifikacionog tijela.
- Objavljen je Javni poziv za uključivanje za predlaganje predstavnika/ce nevladine organizacije u Radnom tijelu za izradu Nacrta Zakona izmjena i dopuna Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, nije bilo prijavljenih/zainteresovanih nevladinih organizacija za rad u Radnom tijelu.
- Objavljen je Javni poziv za učešće u javnoj raspravi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, putem kojeg su pozvani građani, naučna i stručna javnost, državni organi, strukovna udruženja, politički subjekti, nevladine organizacije, međunarodne organizacije, medije i sva druga zainteresovana lica, organizacije i zajednice, da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju izmjena i dopuna Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. U okviru pomenute Javne rasprave organizovan je i sastanak/okrugli sto. Prisutni učesnici su iznijeli predloge i sugestije, koje su unijete u Izvještaj sa Javne rasprave i koje su u većem dijelu prihvaćene. **(Javni poziv: objavljen 26. februara 2025. godine), link: Javni Poziv za učešće u javnoj raspravi o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta (www.gov.me)**

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.
- Sprovede se informativno-edukativna kampanje i edukacije od strane Ministarstva i predstavnika Ministarstva svih aktera predviđenih ovim propisom. Na osnovu predmetnog propisa donose se predviđeni pravilnici, istima se razrađuju zadaci, prava i obaveze grupa proizvođača, sertifikacionog tijela i sl.
- Glavni indikatori koji se prate kroz sprovođenje ovog Zakona su broj registrovanih grupa proizvođača, proizvođača, šema kvaliteta i sertifikovanih proizvoda i količina tih proizvoda.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa, u okviru svojih nadležnosti, biće zaduženo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Podgorica, 11. jul 2025. godine

MINISTAR,

Vladimir Joković